

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 14 แห่ง จำนวน 430 คน (ท้องถิ่นอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2552)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ตามวิธีการของทาโร่ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดได้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{430}{1 + (430 \times (.05)^2)}$$

$$n = 207.223$$

จากการแทนค่าในสูตร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 207.223 คน เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม ผู้ศึกษาทำการปัดเศษทศนิยมให้เป็นจำนวนเต็มเพื่อให้ง่ายต่อการศึกษา จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 คน

2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 หาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

เนื่องจากจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย มีจำนวน 14 แห่ง ผู้ศึกษาจึงกำหนดเก็บข้อมูลทุกแห่ง แต่จำนวนประชากรแต่ละพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนแตกต่างกัน คือขั้นต่ำ 16 คน สูงสุด คือ 52 คน ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีคำนวณหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่มีอยู่จริงในแต่ละพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล และได้จำนวนสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 3

ตัวอย่าง การคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{อบต.ปะเหลียน} = \frac{\text{จำนวนประชากรที่อยู่ในพื้นที่อบต.} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

$$= \frac{16 \times 208}{430}$$

$$= 7.74$$

$$\text{เมื่อปัดเศษขึ้น} = 8 \text{ คน}$$

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับที่	องค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	อบต.ปะหลาน	16	8
2	อบต.เมืองเตา	52	25
3	อบต.เม็กดำ	44	21
4	อบต.เวียงสะอาด	42	20
5	อบต.ลานสะแก	30	14
6	อบต.ก้ามปู	34	16
7	อบต.หนองบัวแก้ว	32	15
8	อบต.นาสีนวล	28	14
9	อบต.เวียงชัย	28	14
10	อบต.ราษฎร์พัฒนา	28	14
11	อบต.ราษฎร์เจริญ	28	14
12	อบต.เมืองเสือ	22	11
13	อบต.หนองบัว	26	12
14	อบต.การแอน	20	10
14 แห่ง		430	208

2.2.2 ทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยแยกตามพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 14 แห่ง ให้ได้ตามจำนวนสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรมากก็ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างมาก และพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรน้อยก็ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างน้อยตามสัดส่วนที่เหมาะสม จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 208 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด เป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นลักษณะแบบปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วย ความตรงทางโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

2.4.1 ผศ.พรรณี แผงวังทอง วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่งอาจารย์ประจำวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.2 นายประสิทธิ์ สุนทรราช วุฒิการศึกษา ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินและวัดผล

2.4.3 นางวิลาสิณี นามเมือง วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูลพัฒนา อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

ได้ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา ด้วยวิธี IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยจำแนกเป็นรายข้อ และนำข้อที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.66 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถามดังนี้

- ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดประสงค์
- ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดประสงค์
- ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการประเมินค่า IOC ไปทดลองใช้ (Try - out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาดูน จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของคอนบราค (Conbrach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 95) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่า 0.9516

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุง และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพยุหะภูมิพิสัย ทั้ง 14 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่
2. ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืน โดยแต่งตั้งผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 14 คน พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม และได้ครบจำนวน 208 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์ ซึ่งดำเนินการ ดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ทั้ง 108 ฉบับ

2. จัดหมวดหมู่ข้อมูล และบันทึกคะแนนของแต่ละข้อและแต่ละคนลงในแบบรหัส (Coding Form) โดยการให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

เห็นว่าผลการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
เห็นว่าผลการดำเนินงานมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
เห็นว่าผลการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
เห็นว่าผลการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
เห็นว่าผลการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

3.2 การวิเคราะห์ระดับการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51-5.00	หมายถึง	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51-4.50	หมายถึง	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50	หมายถึง	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50	หมายถึง	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.50	หมายถึง	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ที่มีพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ F -test (One - Way ANOVA) หาก

พบว่าโดยรวมมีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษา จะทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของแอล เอส ดี (LSD : Least Significant Difference)

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้แทนประชาคมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัยของผู้แทนประชาคมแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ คือ F -test (One - Way ANOVA) และได้ทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของแอล เอส ดี (LSD : Least Significant Difference)
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้แทนประชาคมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการพรรณาคความเนื้อหา